

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

**ОСВІТА ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ
ПОТРЕБАМИ: ВІД ІНСТИТУАЛІЗАЦІЇ
ДО ІНКЛЮЗІЇ**

EDUCATION OF CHILDREN
WITH SPECIAL NEEDS: FROM
INSTITUABIZATION TO INCLUSION

Збірник тез доповідей

Вінниця 2016

ДОПОВІДІ НА СЕКЦІЙНИХ ЗАСІДАННЯХ

Агапов Ю. СТВОРЕННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ КОМФОРТНОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ДІТЕЙ З РІЗНИМИ СТАРТОВИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ.....	30
Акімова О., Сапогов В. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: СУТНІСТЬ, ПОНЯТТЯ, ТЕРМІНОЛОГІЯ.....	32
Бабин Е. МУЗИЧНІ ЗАНЯТТЯ — РЕАЛЬНИЙ ШАНС ДЛЯ ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ.....	34
Базилевська О. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ГУМАНІСТИЧНО-СПРЯМОВАНОЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЗА ДОПОМОГОЮ ЗАСОБІВ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА	37
Балук С. КОРЕКЦІЯ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ У ДИТИНИ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА.....	39
Білінська А. ПРОФЕСІЙНО ПЕДАГОГІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ.....	41
Білаусов О. ПІДГОТОВКА ТА ПЕРЕПІДГОТОВКА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ НВК ІМЕНІ В.Г. КОРОЛЕНКА (з досвіду роботи).....	43
Богданович Т. АДАПТАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ.....	46
Бондар Н. ДО ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	48
Бондаренко Ю. АНАЛІЗ ПРАКТИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ КОРЕКЦІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ МУЗИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ ЗІ ЗНИЖЕНИМ ЗОРОМ.....	51
Борейко А. РОБОТА СПЕЦІАЛІСТІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ З РОДИНАМИ ДІТЕЙ, ЩО МАЮТЬ ОСОБЛИВІ ОСВІТНІ ПОТРЕБИ.....	53
Борейко О. КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛІВ ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	56
Буркіаська А. ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ ТЕОРІЇ З ПРАКТИКОЮ ПІД ЧАС САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	58

Вальчук О. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АСИСТЕНТА ВЧИТЕЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ З ІНКЛЮЗИВНИМ ТА ІНТЕГРОВАНИМ НАВЧАННЯМ.....	60
Власенко В. ІНДИВІДУАЛЬНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ ЯК ОДНА ІЗ СКЛАДОВИХ ЯКІСНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	61
Волошина О. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ДО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНИХ КЛАСАХ ЯК НАГАЛЬНА ПОТРЕБА СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.....	64
Вознюк О. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ З ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ В ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ....	67
Галущенко В. ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ К. ОРФА У КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ.....	69
Герасченко С. ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ З РОЗУМОВО ВІДСТАЛИМИ ШКОЛЯРАМИ.....	71
Глазунова Т., Змієвська О. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	73
Гжибек Г., Молодобри З. ДОСВІД ІНТУЇЦІЇ ЯК ФОРМА ПІЗНАННЯ ТА СПЕЦИФІКИ ЕТОСУ ЧОЛОВІЧОЇ І ЖІНОЧОЇ СТАТІ В КОНТЕКСТІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	75
Глоба О. КОМПЛЕМЕНТАРНА РЕАБІЛІТОЛОГІЯ. СУЧАСНІ ПІДХОДИ В СИСТЕМІ НАДАННЯ КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПОСЛУГ	76
Голік О. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ НАБУТТЯ МАЙБУТНІМИ ВИХОВАТЕЛЯМИ ДНЗ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЛЯ РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	79
Гордійчук О. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА — ІМПЕРАТИВ ЧАСУ	82
Грошовенко О. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ПРИРОДОЗНАВСТВА ГІПЕРАКТИВНИМИ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ.....	85
Губіна О., Кондратюк С. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ У НАВЧАННІ ОСІБ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	88
Давидюк М. ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ» ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНОПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ.....	89

Дегтяренко Т. ДО ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTI ВИПУСКНИКІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НЕДЕФЕКТОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО РОБОТИ В СИСТЕМІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	92
Демченко О. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ОБДАРОВАНИХ ДІТЕЙ У СИСТЕМІ НАУКОВИХ КООРДИНАТ ІНКЛЮЗИВНОЇ ПЕДАГОГІКИ	94
Держак О. АРТ-ПЕДАГОГІКА У СИСТЕМІ ЗАСОБІВ ВИХОВАННЯ ДУХОВНО-ЦІННІСНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	96
Дичківська І. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНКЛЮЗІЇ У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ	100
Дичок Т. ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЗА ДОПОМОГОЮ КОЛЬОРОВОЇ СОЛІ.....	103
Дмитрієва І., Одинченко Л. ДО ПРОБЛЕМИ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	104
Дяченко А., Яковлів В. ОСОБЛИВОСТІ КОМПЛЕКСНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.....	106
Дорошенко О. ДИФЕРЕНЦІЙНА ДІАГНОСТИКА. ВИБІР ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО МАРШРУТУ: ВІД ВИВЧЕННЯ ДО ПРАКТИКИ.....	110
Ерошова М. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ «THE SON-RISE PROGRAM» У ПРОЦЕСІ КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ РОБОТИ З АУТИЧНИМИ ДІТЬМИ.....	113
Жигайло Н. ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОСТІ МОЛОДІ - ПРОВІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЬВІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ВІДДІЛЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ТОВАРИСТВО ПСИХОЛОГІВ УКРАЇНИ».....	116
Жосан О. ІНКЛЮЗІЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ ЯК ІННОВАЦІЯ: ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ.....	120
Жук В. СУЧАСНІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ.....	124
Журавльова Л. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	126

Загоруй Р. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ МАТЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ.....	128
Задорожня О. ФОРМУВАННЯ ПРОСТОРОВОГО МИСЛЕННЯ У ДІТЕЙ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	131
Ільїна О. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ТА РЕАБІЛІТОЛІГІВ ДО РОБОТИ З ЛЮДЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ.....	133
Eaton T. LITERATURE AND LIFE: USING IMPLICIT THEORY OF PERSONALITY AND PSYCHO-SEMANTIC PRINCIPLES FOR PEER-TUTOR MODELING IN SPECIAL- NEEDS LANGUAGE AND WRITER-RESPONSE.....	137
Іллініч С. ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УМОВАХ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ: ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ.....	143
Імбер В. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ІНКЛЮЗИВНІЙ ОСВІТІ.....	145
Кадемія М., Гордійчук Г. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ІКТ ІЗ МЕТОЮ ЗДІЙСНЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	148
Кайдалова Г. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З РІЗНИМ РІВНЕМ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ.....	151
Калініченко І. «ІНДЕКС ІНКЛЮЗІЇ ЯК ЗАСІБ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТЬОГО СЕРЕДОВИЩА У СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ».....	153
Калініченко Т. ВПРОВАДЖЕННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС ІНФОРМАЦІЙНО- КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ.....	155
Каменщук Т. ДО ПИТАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ІНКЛЮЗИВНОГО РЕСУРСНОГО ЦЕНТРУ.....	158
Коплінський В. РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СИСТЕМІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	161
Kirilenko N. ADVANTAGES OF INCLUSIVE EDUCATION VIA COMPUTER.....	163

Кірчун Т. ДІТИ З ПОРУШЕННЯМИ РОЗУМОВОГО РОЗВИТКУ. КОРЕКЦІЙНО- ВИХОВНА РОБОТА.....	166
Кім Г. ПОШУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСОБЛИВА ОСВІТНЯ ПОТРЕБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО ОБДАРОВАНИХ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	169
Клопота О. РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У РОЗВИТКУ СОУВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	171
Кабель І. ВИХОВАННЯ ГЛУХОГО ДОШКІЛЬНИКА: РЕФЛЕКСІЇ БАТЬКІВ.....	174
Качмар Ю. НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В ІНТЕГРОВАНІХ ГРУПАХ: ДОСЯГНЕННЯ ТА ПРОБЛЕМИ.....	177
Кравець Н. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА ФОРМУВАННЯ УМІНЬ ЧИТАЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РОЗУМОВО ВІДСТАЛИХ УЧНІВ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРИ	180
Кривошея Т. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДНЗ ДО ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ ДІТЕЙ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	182
Крижанівська Т. ДОСВІД УКРАЇНИ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ З ВАДАМИ ЗОРУ: ДОСЯГНЕННЯ І ПРОБЛЕМИ.....	185
Крочівець Т. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	189
Крупенина Н. ДИТИНА З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ: НАСЛІДУВАННІ І ПРАВА В ІСЛАМІ.....	191
Кубанська Н. ВИКОРИСТАННЯ ЗБЕРЕЖЕНИХ АНАЛІЗАТОРІВ У РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНІВ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ СЕРЕДЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ (з досвіду роботи).....	193
Ленів З. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ, ЩО РЕАЛІЗОВУЮТЬ ІНКЛЮЗИВНИЙ ПІДХІД ЗАСОБАМИ SMART- ТЕХНОЛОГІЙ.....	197
Лепеха Л. СИСТЕМНИЙ ПІДХІД У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОМПЛЕКСНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ З ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ.....	199

Лесіна Т. ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ДО ТВОРЧОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ІДЕЇ САМОЦІННОСТІ ДИТИНИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	202
Литвин І. УПРОВАДЖЕННЯ ФАСИЛІТАТИВНИХ УМІНЬ ПЕДАГОГА ЯК УСПІШНИЙ ЧИННИК ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	205
Loboda V. EFFECTIVEWAYSTOORGANIZEWORK-BASEDTRAININGANDRE- TRAININGOFPRACITIONERSUSINGE-LEARNING.....	207
Любчак Л. ВИБІР ОПТИМАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ВЗАЄМОДІЇ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА З ДІТЬМИ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	210
Ляшкова Н. ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕФЕКТОЛОГА У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ЯК СКЛАДОВА КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО СУПРОВОДУ СТУДЕНТІВ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ.....	213
Мазепа Т. «ВКЛЮЧЕННЯ КУЛЬТУРОЮ» («ІНКЛЮЗІЯ КУЛЬТУРОЮ») ЛЮДЕЙ З ОБМЕЖЕНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ В УСТАНОВАХ КУЛЬТУРИ.....	215
Матіюк Д. РОЗВИТОК ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В НІМЕЧЧИНІ.....	217
Мельник А. КОМПОНЕНТИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ДО РОБОТИ З ГІПЕРАКТИВНИМИ ДІТЬМИ.....	219
Мартиненко С. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ З УЧНЯМИ, ЩО МАЮТЬ ПРОБЛЕМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ.....	221
Мартиненко І. ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З СИСТЕМНИМИ ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ.....	223
Мартинчук О. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ОСВІТОЛОГІЇ.....	226
Матвійчук І. ПРОФЕСІЙНО-ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ УЧНІВ З ВАДАМИ ІНТЕЛЕКТУ В УМОВАХ СПЕЦІАЛЬНОЇ ШКОЛИ.....	228
Мельник І. РИЗИКОВА ПОВЕДІНКА ПІДЛІТКІВ І ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	230
Мельніченко Т. НАПРЯМИ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ФОНОЛОГІЧНОГО КОМПОНЕНТУ МОВЛЕННЯ У ШКОЛЯРІВ ІЗ ТЯЖКИМИ МОВЛЕННЕВИМИ РОЗЛАДАМИ...	233

Мізева К., Сандер Г. РОЛЬ БАТЬКІВСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОСТІ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ СЕРЕД ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ СПЕКТРУ АУТИЗМУ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ЇХ ІНКЛЮЗІЇ У ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС.....	236
Мойсеєнко І. КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ АБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ З ТЯЖКОЮ РОЗУМОВОЮ ВІДСТАЛІСТЮ У СПЕЦІАЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ....	238
Наконечна Л. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА – ЯК ОБ’ЄКТ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ У ДОСЛІДЖЕННЯХ ЗАРУБІЖНИХ ВЧЕНИХ.....	241
Незгріб О. ОСОБЛИВОСТІ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ПРАКТИКИ.....	243
Нестерович Б., Бас К. ВИКОРИСТАННЯ ТАНЦЮВАЛЬНО-РУХОВОЇ ТЕРАПІЇ У РОБОТІ З ДІТЬМИ-АУТИСТАМИ.....	245
Нетісов С. ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КОРЕКЦІЙНА АНДРАГОГІКА»	248
Оринко М. ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ МІСТА ЧУГУЄВА.....	250
Орлов А. МУЗЕЙ ІСТОРІЇ ЗАКЛАДУ ЯК ОСВІТНЬО-ВИХОВНИЙ ПРОСТІР НЕЗРЯЧИХ УЧНІВ (ІЗ ДОСВІДУ РОБОТИ).....	253
Онисьук І. ЗАСТОСУВАННЯ НОВИХ КОМУНІКАТИВНИХ ПІДХОДІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	255
Пахомова Н. ІНТЕГРАЦІЯ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ ЗНАНЬ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦЯ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	257
Педоренко В. ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОСТІ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ У КОНТЕКСТІ ЇХ ПІДГОТОВКИ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	259
Петрович О. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	262
Пилипенко О. РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ПОРУШЕННЯМИ МОЗЛИВНЕВОГО РОЗВИТКУ.....	264
Пилипенко Т. ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	267

Подсянчук Д. ВИКОРИСТАННЯ СХІДНИХ ТАНЦІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ З СИНДРОМОМ ДАУНА	270
Портянко В. ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЗАСОБАМИ КРАЄЗНАВЧОГО СПРЯМУВАННЯ.....	272
Прохоренко Л. КОНЦЕПЦІЯ САМОРЕГУЛЯЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ШКОЛЯРІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ	274
Присяжнюк Л. ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО БЛАГОПІЛУЧЧЯ ДОШКІЛЬНИКІВ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	277
Ревуцька О. ПІДГОТОВКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ ДО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ.....	280
Risen M., Tripses J. A HISTORY AND EXPLANATION OF AMERICAN SPECIAL EDUCATION.....	283
Родименко І. РЕАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ В НАВЧАННІ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ.....	291
Родненко М. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА МОНТЕССОРІ ЯК ОСНОВА ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ, ЯКІ МАЮТЬ ПОРУШЕННЯ РОЗВИТКУ	294
Роменська Т. ОСВІТНІЙ ЗМІСТ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВИХ НАВИЧОК У ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ДИТАЧИМ ЦЕРЕБРАЛЬНИМ ПАРАЛІЧЕМ В СВІТЛІ ПРОГРАМ РОЗВИТКУ.....	297
Савінова Н. СУЧАСНІ ЛОГОДІАГНОСТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ.....	299
Савченко О. ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ.....	301
Савчук З. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДУХОВНОЇ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	303
Самойленко О. ПРИКЛАДНИЙ АНАЛІЗ ПОВЕДІНКИ, ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД ДОПОМОГИ ДІТЯМ З АУТИЗМОМ ТА ІНШИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ.....	305
Сандер Г., Мізева К. СЕНСОРНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОРЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТТІВ З ДІТЬМИ ІЗ РОЗЛАДАМИ СПЕКТРУ АУТИЗМУ.....	307

Сандиш М. ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЖИТТЯ У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	308
Слесвінська В. РОДИННЕ ВИХОВАННЯ У ДУХОВНОМУ ЗРОСТАННІ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА.....	311
Савохов М., Кадемія М. ВИКОРИСТАННЯ СМАРТ-ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	313
Саранча І. СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ — МІСТОК ДО ІНКЛЮЗІЇ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ З ІНВАЛІДНІСТЮ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	316
Синьов В., Супрун Д. ДО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПСИХОЛОГІВ В ГАЛУЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ: ЄДНІСТЬ ТЕОРЕТИЧНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ВИРІШУВАТИ ПРОФЕСІЙНІ ЗАВДАННЯ.....	319
Сіліна Г., Невинна В. РОЗВИТОК ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ В СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ	321
Словінська Є., Шкуліпа М. КОРЕКЦІЙНИЙ ВПЛИВ МУЗИКОТЕРАПІЇ НА РОЗВИТОК ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЯ	323
Соколенко О., Петрикін А. УЧАСНИЦЬКІ ПРАКТИКИ: ДОСВІД ШКІЛЬНОГО МУЗЕЮ.....	324
Солонська А. ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ОСОБЛИВОСТЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ.....	326
Сомик О. ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДОРОСЛОЇ ОСОБИ З АУТИЗМОМ.....	328
Столяренко О., Столяренко О., Опушко Н. ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ МОЖЛИВОСТЯМИ НА ОСНОВІ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЛЮДИНИ.....	331
Стригунова А. ЗАГАЛЬНА ПРОБЛЕМАТИКА РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З РОЗУМОВОЮ ВІДСТАЛІСТЮ.....	333
Тарасенко Г. РЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБЛИВИХ ОСВІТНІХ ПОТРЕБ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В КОНТЕКСТІ ЕСТЕТИЧНОГО ПІДХОДУ.....	336
Федоренко С., Дашкієвська А. АКТУАЛЬНІСТЬ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ НАРОДНОЇ ІГРАШКИ У ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ В ШКОЛАХ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ.....	339

Хамська Н. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В НІМЕЧЧИНІ.....	341
Хомик В. КОНСТРУЮВАННЯ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЇ ПРАВ ДІТЕЙ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ І ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛІЗАЦІЇ.....	343
Хворова Г. ФОРМУВАННЯ У ФАХІВЦІВ НАВИЧОК КОМПЕТЕНТНОЇ ВЗАЄМОДІЇ З БАТЬКАМИ ДІТЕЙ З ПОЛІСИСТЕМНИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ТРЕНІНГІВ КОМПЕТЕНТНОГО БАТЬКІВСТВА У КОРЕКЦІЙНИХ ТАБОРАХ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЗАКЛАДАХ.....	348
Холковська І. СТАВЛЕННЯ РІЗНИХ СУБ'ЄКТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ ДО ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	351
Чеботарьова О. РЕАЛІЗАЦІЯ ВАРІАТИВНИХ МОДУЛІВ У СИСТЕМІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ ІЗ СКЛАДНИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ.....	354
Чухрій І. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДІ З ОБМЕЖЕННЯМИ ФУНКЦІЙ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	357
Шевченко Ю. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ГРИ В УМОВАХ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	360
Шибєва В. РЕАЛІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ В РОБОТІ З ДІТЬМИ З ВАДАМИ РОЗУМОВОГО РОЗВИТКУ.....	363
Шульгіна Л. ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ШКОЛЯРА В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ.....	365
Щетина Т., Колосовська Н. ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ В УМОВАХ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	368
Шмідт К. ПРОБЛЕМА ОБДАРОВАНOSTІ ДИТИНИ В ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	369
Шульженко Д., Синьов В. СУБ'ЄКТНО-ОСОБИСТІСНА ГОТОВНІСТЬ ФАХІВЦІВ ДО КОРЕКЦІЙНОЇ РОБОТИ З АУТИЧНИМИ ДІТЬМИ.....	372
Якимчук Г. ХАРАКТЕРИСТИКА СТРУКТУРИ МОВЛЕННЕВОГО ДЕФЕКТУ У ДІТЕЙ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИТКОМ МОВЛЕННЯ.....	375

Яночкова О. НАВЧАННЯ ГРІ НА МУЗИЧНОМУ ІНСТРУМЕНТІ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ТА УСПІШНІ СТРАТЕГІЇ НАВЧАННЯ.....	377
Яременко О., Панасюк Л. ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ДИТИНИ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ.....	380
Ярошук Н., Мельничук О. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	382
Яценюк Л. ІНКЛЮЗИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГІВ ЯК УМОВА РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	384
Войтко В. ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО- ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ.	387
Федорець В. МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ОСНОВІ ІНТЕГРАЦІЇ ІДЕЙ ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА КОРДОЦЕНТРИЧНОЇ ПАРАДИГМ.....	390
Відомості про авторів.....	393

С. Мартиненко

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО РОБОТИ З
УЧНЯМИ, ЩО МАЮТЬ ПРОБЛЕМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ**

В умовах глобалізації суспільства, світової та європейської інтеграції особливого значення набуває проблема підготовки майбутніх фахівців до роботи з людьми, що мають особливі потреби. Досить важливим у цьому вимірі є розвиток інклюзивної освіти, що передбачає створення для осіб із порушенням здоров'я сприятливих умов в освітньому середовищі як загальноосвітніх, так вищих навчальних закладів. На нашу думку, важливим чинником упровадження інклюзивного навчання у вищих навчальних закладах є спеціальна підготовка майбутніх педагогів, зокрема учителів початкової школи.

Проведене діагностичне дослідження (опитування, анкетування, тестування) серед студентів II-III курсів напряму підготовки «Початкова освіта» Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка засвідчило, що майже 34 % респондентів були недостатньо поінформовані, а, отже, й налаштовані навчання дітей молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами. Під час педагогічної практики в початковій школі у 47 % студентів спостерігався недостатній розвиток відповідних компетентностей для роботи в інклюзивному навчальному середовищі, 29 % відчували труднощі, долали бар'єри і професійні стереотипи.

З урахуванням зазначеного набуває актуальності проблема підготовки майбутнього вчителя початкової школи до роботи в умовах інклюзивного навчання, а також встановлення рівня їхньої готовності до означеної діяльності. Багаторічний власний педагогічний досвід і досвід колег переконує: готовність педагогів до роботи з дітьми, що мають особливі потреби, встановлюється на основі двох взаємозумовлених показників: професійної готовності та психологічної готовності. *Професійна готовність* передбачає інформаційну обізнаність фахівців, володіння ними педагогічними технологіями, знаннями теоретичних основ спеціальної педагогіки, психології, врахування індивідуальних особливостей учнів із різними порушеннями фізичного розвитку, вміння моделювати навчальні та виховні заняття, визначати індивідуальні навчальні траєкторії, здійснювати особистісно орієнтований підхід та педагогічну взаємодію. *Психологічна готовність* охоплює емоційне прийняття дітей з різними проблемами, визнання їх як особистостей, сприйняття такими, якими вони є, готовність залучати школярів до активної навчально-пізнавальної діяльності, формування пізнавального інтересу, а також задоволеність педагогічною діяльністю.

Вважаємо, що інформаційна обізнаність майбутніх учителів початкової школи передбачає знання теоретичних і методологічних основ, нормативно-правових документів із інклюзивної освіти. Основні труднощі, які відчувають педагоги під час роботи з дітьми інклюзивних класів, пов'язані з недостатньо сформованими знаннями і практичними вміннями із соціальної педагогіки, незмінням повною мірою застосовувати інноваційні педагогічні технології.

Проведений аналіз окресленої проблеми засвідчив, що єдиного розуміння сутності психологічної готовності педагога до інклюзивного навчання як у науці, так і практиці не існує, адже це досить складне інтегроване утворення (С. Альохіна, М. Алексєєва, А. Колупаєва, К. Пільгун, Ю. Шуміловська).

Готовність педагога до роботи з дітьми, що мають особливі проблеми, передбачає поєднання й особистісних характеристик; зокрема терпіння, витримка, любов до людей, толерантність, милосердя, вміння знайти індивідуальний підхід. Дехто із науковців (зокрема Н. Мьодова, І. Хаорізулліна) готовність пов'язують із формуванням так званої інклюзивної компетентності, що є, на їхню думку, складовою спеціальних професійних компетентностей.

Відтак, *інклюзивну компетентність* майбутнього вчителя початкової школи у процесі інклюзивного навчання розуміємо як інтегроване особистісне утворення, що зумовлює здатність здійснювати професійні функції з урахуванням різноманітних освітніх потреб учнів, забезпечувати включення дитини з обмеженими можливостями здоров'я в освітнє середовище школи, створення сприятливих умов для її саморозвитку. Безперечно, робота в інклюзивному освітньому середовищі вимагає від педагога більш вищого рівня підготовки, професіоналізму, творчості, володіння педагогічною майстерністю, вміння застосовувати в нестандартних ситуаціях знання з галузі інклюзивної освіти.

З метою вдосконалення процесу підготовки майбутнього вчителя початкової школи до роботи з дітьми, що мають проблеми психофізичного розвитку необхідно, перш за все, сформувати у них позитивно-ціннісне ставлення

*Міжнародний конгрес зі спеціальної педагогіки, психології та реабітології
«Освіта дітей з особливими потребами: від інституалізації до інклюзії»*

до означеної сфери діяльності, усвідомлення ними необхідності здійснення педагогічної взаємодії, володіння засадами проведення інклюзивного навчання, інноваційними технологіями інклюзивної освіти.

Таким чином, сучасному педагогу, який безпосередньо працюватиме в інклюзивному класі з учнями і їхніми батьками, необхідно досконало володіти системою психолого-педагогічних і методичних знань, мати відповідну інклюзивну підготовку, вміти здійснювати діагностичний супровід і підтримку, що сприятиме підвищенню навчальних досягнень учнів.

Література:

1. Кульбіда С.В. Теоретико-методичні засади використання жестової мови у навчанні нечуючих: монографія / С.В. Кульбіда. — К.: ТОВ «Поліпром», 2010. — 503 с.